

Liberec vzpomínal na oběti holocaustu

16. 04. 2015 17:00

(Zpráva města Liberec) – Jména někdejších Liberečanů a dalších českých obyvatel, kteří zahynuli v nacistických koncentračních táborech či jinak přišli o život během holocaustu, zazněla ve čtvrtek 16. dubna na libereckém náměstí Dr. Edvarda Beneše. Na tento den totiž letos připadl Den vzpomínání na oběti holocaustu. Ten je příležitostí k uctění památky šesti milionů zavražděných Židů i židovských hrdinů, kteří bojovali proti nacistům, a dalších obětí nacistického rasového pronásledování.

K veřejnému čtení jmen se mohl připojit kdokoli, kdo šel kolem. Několik jmen a stručných osudů mužů, žen a dětí, kteří byli během druhé světové války pronásledováni a zavražděni pouze kvůli svému původu, přečetl také náměstek primátora pro školství, kulturu, sociální věci a cestovní ruch Ivan Langr.

„Rád bych věřil tomu, že se společnost z minulosti poučila, ale v tuto chvíli si nemyslím, že tomu tak je. Mám pocit, že některé generace jsou nepoučitelné. Možná, že doba od konce druhé světové války je už tak dlouhá, že některé generace zkrátka nevnímají ty hrůzy, které se udály. Přál bych si, aby se to vnímání změnilo, ale obávám se, že můžeme v budoucnu čelit podobnému nebezpečí,“ uvedl Ivan Langr.

Připomínky se zúčastnili také pamětníci holocaustu, představitelé židovských i romských organizací, hejtman Libereckého kraje Martin Půta a všichni ti, kterým památka obětí holocaustu není lhostejná. „Při vzpomínce jsme četli jména a stručné osudy žen, dětí a mužů, kteří byli během druhé světové války pronásledováni a zavražděni pouze kvůli svému židovskému nebo romskému původu. Dostal jsem za úkol přečíst 15 jmen a osudů. Nevěřil bych tomu, jak to bude obtížné a jak hodně se mi bude chvát hlasy,“ doplnil hejtman.

Jom ha-šoa, což je hebrejský název pro Den vzpomínání na oběti holocaustu, se v Liberci konal teprve podruhé. Akci pořádá Institut Tereziánské iniciativy současně v dalších šesti městech České republiky. Jejím cílem je připomenout společně židovské a romské oběti nacistické

perzekuce a podpořit diskusi o současném stavu lidských práv. Tento den je současně také připomínkou povstání vězňů varšavského ghetta v dubnu roku 1943, které je považováno v dějinách holocaustu za největší akci odporu Židů vůči nacistům.

Tématem letošního desátého ročníku byly návraty a nenávraty českých a moravských Židů a Romů po osvobození koncentračních táborů v roce 1945 a jejich vzpomínky na první poválečná léta. K tomu letos také vyšla informační brožura. Mottem připomínkové akce byl citát paní Evy Löwidtové - Erbenové: *„Plakala jsem pro všechny, kteří se nedožili konce války, pro tátu a mámu, a proto, že jsem zůstala jen já. Neměla jsem pocit, že jsem zvítězila...“*

Pro mnohé, kterým se podařilo přežít, totiž skončilo období a naděje záhy po návratu domů. Nenacházeli své nejbližší, kteří se jim ztratili během holocaustu, často ani svůj domov a přátele. Své zázemí museli budovat z ničeho a často bez pomoci a vstřícnosti okolí. Z celkového počtu více než osmdesáti tisíc deportovaných českých a moravských Židů se osvobození dočkalo přibližně deset tisíc, z téměř sedmi tisíc českých a moravských Romů se vrátilo necelých šest set. V Liberci žilo před válkou téměř 1500 Židů, po válce se z nich do města vrátilo pouhých 37.